

VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE VELČICE ZA ROK 2013

Ing. Lubomír Gahír
starosta obce

1. Základná charakteristika Obce Velčice

Obec Velčice vznikla v zmysle zákona SNR č. 369/1990 zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Je samostatný územný samosprávy a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanoveným zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce – Obec Velčice leží v severnej časti Žitavskej pahorkatiny, osem kilometrov od okresného mesta Zlaté Moravce. Susedí na juhu s obcou Sľažany, na východe s obcou Mankovce. Zo severnej strany lemujú južné svahy pohoria Tribeč, ktorý na severozápade susedí s Nitrianskou pahorkatinou a na juhu s Nitrianskou nivou.

Celková rozloha obce : 3 470 ha
Nadmorská výška : 232 m.n.m.

1.2. Demografické údaje

Národnostná štruktúra: prevažujúca národnosť slovenská

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania: prevažne rímsko-katolícke vierovyznanie

Vývoj počtu obyvateľov: k 31.12.2013 - 832 obyvateľov – oproti roku 2012 nárast o 1 obyvateľa.

1.3. Symboly obce

Erb obce – v striebornom štíte na zelenej oblej pažiti dvaja čierni proti sebe stojaci, vztýčení vlci s červenými jazykmi a striebornou ostatnou zbrojou.

Vlajka obce - pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (1/9), bielej (2/9), čiernej (1/9), červenej (1/9), čiernej (1/9), bielej (2/9) a zelenej (1/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce – je okrúhla uprostred s obecným erbom a kruhpisom OBEC VELČICE.

1.4. História obce

Ondrej z božej milosti kráľ Uhorska... – takto sa začína listina uhorského kráľa Ondreja II. prepoštom ostrihomskej kapituly kanonikovi Tamášovi z roku 1232, v ktorej sa po prvýkrát spomínajú Velčice. V nej panovník, Arpádovec, Ondrej II. zaradil obyvateľov Velčíc medzi nitrianskych dvorníkov. Listina je pre dejiny obce dôležitá, po prvýkrát úradne doložila existenciu Velčíc a naznačila ich vtedajší názov. Pomenovanie obce sa menilo. Z roku 1270 je názov WELCHUCH, na konci 14. storočia je rozšírený na WELICZEVICZ, v roku 1600 je doložený vo forme WELCŽICŽ. Od roku 1919 je trvalo názov VELČICE. Názov obce svojou podobou navodzuje možný výklad mena Vlčice. Sú na to viaceré dôvody. Z roku 1720 je zachovaná pečať obce, v ktorej sú zobrazení dvaja vlci. Na základe toho viacerí historici pripúšťajú možnosť, že meno obce súvisí s nejakou udalosťou s vlkom alebo vlkami. Velčice sa nachádzajú pod horami, v ktorých zaiste v dávnych dobách žili vlci a v súvislosti s nimi mohla vzniknúť príhoda, ktorá dala alebo mohla dať meno obci. Základ slova volk-, velk-, vlk- je slovanský. Pravdepodobne v období Veľkej Moravy bol nejaký kmeňový vodca-starešina menom Vlk, ktorému patrila osada či územie, a podľa neho ju nazvali Vlčice, neskôr zmenené na Velčice.

Dejiny Velčíc sú úzko spojené s rodom Forgáčovcov. Tento rod získal veľké majetky v mnohých častiach Slovenska, najmä v okolí Gýmešského hradu. Od roku 1386 mali Forgáčovci vo Velčiciach vlastné samostatné panstvo. V rokoch 1431 – 1432 prenikli na územie západného Slovenska husitské

vojská, ktoré ničili územia Žigmunda Luxemburského. Prišli aj do blízkosti Velčíc. Ich panstvo netrvalo dlho, v roku 1434 po neúspešnej bitke pri Lipanoch opustili slovenské mestá a hrady. V roku 1452 a 1453 dali Forgáčovci Velčice do zálohu svojmu kastelánovi Gašparovi Slažianskemu. V 16. storočí mali Forgáčovci vo Velčiciach rozsiahle vinohrady, ktoré im obrábali miestni poddaní. V roku 1564 bolo v obci osem port – bohatších domov v pozemkom, od ktorých platili dane. V roku 1600 bolo už vo Velčiciach 58 zdanených domov, boli jednou z najväčších obcí Tekovskej župy. V 17. storočí boli v zálohu u rodiny Fánchyovcov a od začiatku 18. storočia patrili k zlatomoraveckému panstvu rodu Migazziovcov.

V bitke pri Moháči porazili uhorské vojsko kráľa Ľudovíta II. Moháčske víťazstvo otvorilo Turkom brány na Slovensko. Pustošili obce, zabíjali a odvliekli ľudí do zajatia. Usadili sa v Tekovskej župe. Z roku 1634 sa zachoval prehľad stolice, z ktorej vidno, že Turkom sa poddali aj Velčice. Dane – dávky Turkom – neboli malé, napr. Velčice ročne platili 125 zlatých, 4 – 10 šalanských meríc pšenice, 5 meríc ovsu, 1 okov topeného masla a 100 laktov (balov) platna. Naši predkovia sa nezmierili s panstvom Turkov. Najväčší regionálny boj sa odohral v roku 1652 pri Veľkých Vozokanoch, kde boli Turci porazení. Pamiatkou na pobyt Turkov vo Velčiciach sú mnohoročné stromy odgoruše či oskoruše na viniciach, ktoré sú národným stromom Turkov. Ukončenie tureckých bojov sa priaznivo prejavilo v hospodárskom a spoločenskom živote obyvateľstva. V 18. storočí nastalo oživenie aj vo Velčiciach. V polovici 19. storočia vzniklo na Slovensku asi 20 sklární. Rod Forgáčovcov založil nad Velčicami v Hute skláreň.

Od roku 1890 narastal počet obyvateľov Velčíc. Takmer všetci obyvatelia sa živili v poľnohospodárstve, obrábaním pôdy. V zime robili brezové metly. V povojnových rokoch I. svetovej vojny sa zmenil spôsob hospodárenia. Roľníci začali používať dokonalejšie stroje – sejačky, mlátačky. Mali veľa oviec a ošípaných. Zakladali nové vinohrady. V tridsiatych rokoch 19. storočia nastalo obdobie zvýšenej výstavby obce. 2. svetová vojna narušila národné hospodárstvo, sociálne pomery. Politický zvrät v roku 1948 zasiahol aj Velčice. Napriek zložitým politickým pomerom sa dobre rozvíjal kultúrny život v obci, zlepšila sa situácia v školstve, ukončila sa dostavba novej školy, bol zapojený elektrický prúd. V roku 1952 vzniklo jednotné roľnícke družstvo. V roku 1950 bol postavený hasičský sklad, v ktorom bola aj kancelária MNV. V roku 1955 bola vybudovaná nová fara. Postupne sa opravovali a novovybudovali ulice, mosty. Obyvatelia postavili veľký kultúrny dom (1965 – 1967), rozšírili verejné osvetlenie obce, nový rozhlas, prístavbu budovy MNV, postavili budovu materskej školy, dom smútku. Povyše obce vznikla vodná nádrž, v rokoch 1975 – 1976 urobili reguláciu potoka, pri kostole postavili nový most. Záhradkárске služby Nitra postavili v obci pálenicu (1968-1969). Spojené JRD Svornosť Neverice vybudovalo farmu na chov danielov (1986 – 1987).

Novembrový vietor 1989 zavial aj do Velčíc. Podstatná zmena nastala v rozvíjaní podnikateľských aktivít. Viacerí občania začali podnikáť v rozličných činnostiach. Najvýznamnejšia bola vybudovaná strelnica s olympijskými parametrami. V rokoch 1996 – 1997 bola plynofikácia obce, v roku 2003 bolo dokončené budovanie celoobecného vodovodu. Nasledovalo budovanie čističky odpadových vôd, ktorá bola uvedená do skúšobnej prevádzky v roku 2005. Kanalizácia obce sa začala stavať v roku 2005 a stále pokračuje. V roku 2009 začala výstavba IBV – stred. V roku 2010 rekonštrukcia MK ulica K Pálenici a Malá strana. V nasledujúcom roku rekonštrukcia miestnej komunikácie popri kultúrnom domu s vybudovaním chodníka. V uplynulom roku pokračovala rekonštrukcia miestnej komunikácie pri MŠ a pri kostole.

1.5. Pamiatky

Kaplnka svätého kríža a Sedembolestnej Panny Mária (pod Svincom)
Kostol zasvätený Najsvätejšej Trojici

1.6. Výchova a vzdelávanie

V obci máme zriadenú materskú a základnú školu. Zriaďovateľom materskej a aj základnej školy je obec. Školy sú bez právnej subjektivity.

Materskú školu navštevuje 22 detí, z toho 3 je pred plnením povinnej školskej dochádzky. Súčasťou materskej školy je aj školská jedáleň. Počet zamestnancov 5, z toho 2 pedagogickí a 3 nepedagogickí.

Základná škola je s ročníkmi 1. – 4. V školskom roku 2013/2014 navštevuje školu 24. žiakov s počtom zamestnancov 5, z toho 3 pedagogickí a 2 nepedagogickí. Súčasťou školy je aj školský klub detí s počtom žiakov 18.

1.7. Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko. Najbližšie zdravotné stredisko pre dospelých a pre deti a mládež sa nachádza v Sľažanoch. V prípade ťažkého poranenia alebo zdravotných problémov sa najbližšia nemocnica nachádza v Zlatých Moravciach resp. v Nitre.

1.8. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje obec prostredníctvom opatrovateľskej služby. V roku 2013 nebola podaná žiadosť o opatrovateľskú činnosť.

1.9. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obecný úrad. Obec prevádzkuje obecnú knižnicu a miestny rozhlas.

V roku 2013 obec organizovala:

- Sánkovačka + guláš
- Fašiangy 2013, spojené s fašiangovou veselnicou a pochovávaním basy
- Stavenie mája pri kultúrnom dome
- Stolnotenisový turnaj o pohár starostov obcí Veľčice a Mankovce
- Športový deň detí a rodičov
- 8. ročník futbalového turnaja ulíc "O pohár starostu Obce Veľčice"
- Mikuláš 2013

1.10. Hospodárstvo

V obci na nachádzajú tieto podnikateľské subjekty:

PD Svornosť Neverice

M&Š&D, s.r.o.

PIECT'Auto, s.r.o.

Autokarosarská dielňa Karol Pavlov

Pohostinstvo Javor

Pohostinstvo Bar F1

Predajňa potravín COOP Jednota SD Nitra

Vladimír Rak – chov hydiny

Súkromný automechanik Pavel Krajči

Autodoprava Dušan Hudec

Autodoprava Martin Dzian

Voda-plyn-kúrenie Jaroslav Šurda

1.11. Organizačná štruktúra obce

Starosta obce:	Ing. Ľubomír Gahír
Hlavná kontrolórka obce:	Ing. Ľudmila Rumanková
Obecné zastupiteľstvo:	Dušan Antal
	Alžbeta Bátovská
	Ing. Ján Dekan
	Darina Hudecová
	Ing. Jaroslav Magát
	Jozef Rosina
	Rudolf Zachariáš

Obecný úrad:

Miestne dane a poplatky:	Viera Beňová
Pokladňa, podateľňa, evidencia obyvateľov	Martina Rosinová
Upratovačka:	Helena Karáčová

Základná škola a školský klub detí:

Riaditeľka školy:	PaedDr. Alena Šlehobrová
Učiteľka:	Mgr. Anna Antalová
Vychovávateľka:	Tatiana Sumelová
Upratovačka:	Iveta Gahírová
Kurič:	Martin Gahír

Materská škola a školská jedáleň:

Riaditeľka školy:	Monika Beňová
Učiteľka:	Júlia Mihóková
Upratovačka:	Anna Kostelánska
Vedúca školskej jedálne:	Mária Krajčiová
Kuchárka:	Katarína Kuťková

2. Vývoj činnosti účtovnej jednotky, jej finančná situácia, riziká a neistoty, ktorým je vystavená:

2.1. Analýza a prognóza vývoja účtovnej jednotky na základe ukazovateľov „Výkazu o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov obce“ v eurách:

Vybrané ukazovatele	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Bežné príjmy	295 760	272 443	298 715
Bežné výdavky	226 775	256 677	250 758
Kapitálové príjmy	69 794	98 240	80 393
Kapitálové výdavky	72 139	120 629	196 149
Finančné príjmy		57 455	144 362
Finančné výdavky	12 996	12 996	19 415

Hlavné riziká a neistoty, ktoré ovplyvňujú vývoj budúcich príjmov a tým aj rozvoj a fungovanie obce ako samosprávneho celku, sú daňové príjmy od právnických a fyzických osôb. Daňové nedoplatky môžu ohroziť plánované investičné akcie, ale aj bežné fungovanie obce.

2.2. Analýza a prognóza vývoja účtovnej jednotky za vybrané ukazovatele „Súvahy“ v eurách :

Vybrané ukazovatele	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	1 323 238	1 397 595	1 632 407
Dlhodobý finančný majetok	172 689	172 689	172 091
Zásoby	1 681	343	587
Zúčtov. medzi subjektami VS	0	279	328
Dlhodobé pohľadávky	115	0	0
Krátkodobé pohľadávky	3 110	1 311	22 987
Finančný majetok	71 792	51 914	51 914
Poskytnuté návratné výpomoci	0	0	0
Časové rozlíšenie	971	1 233	587
AKTÍVA CELKOM	1 573 596	1 625 364	1 893 845
Vlastné imanie	705 381	702 929	846 309
Rezervy	5 326	6 687	6 812
Zúčtov. medzi subjektami VS	16 083	0	0
Dlhodobé záväzky	1 014	1 096	1 170
Krátkodobé záväzky	17 305	29 519	18 779
Bankové úvery	47 672	34 676	115 259
Časové rozlíšenie	780 815	850 457	905 516
PASÍVA CELKOM	1 573 596	1 625 364	1 893 845

*dlhodobý hmotný majetok je uvedený po odpočítaní oprávok

Na základe analýzy a investičných zámerov obce sa predpokladá rast dlhodobého majetku, ktorý je však podmienený získaním finančných zdrojov zo štátnych dotácií a európskych fondov.

2.3. Analýza vývoja krátkodobých záväzkov a pohľadávok v eurách:

Vývoj stavu krátkodobých záväzkov	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Krátkodobé záväzky celkom:	17 305	29 519	18 779
z toho voči dodávateľom	2 747	4 252	3 001
zamestnancom	8 486	8 592	9 066
zdravotným a sociálnej poisťovni	4 802	4 900	5 395
priamym daniam	911	883	947
stravníkom v ŠJ	328	335	370
občanom za odpredaj pozemkov		10 484	

nevyfakturované dodávky	31	53	0
Krátkodobé záväzky celkom	17 305	29 519	18 779
do lehoty splatnosti	17 305	28 919	18 779
po lehote splatnosti	0	600	0

Vývoj stavu krátkodobých pohľadávok	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Krátkodobé pohľadávky celkom:	3 110	1 311	22 987
z toho voči odberateľom	406	258	
nedaňové	1 467	596	1 461
daňové	134	76	21 194
ostatné – za pozemky	1 103	250	201
ostatné – nájom SPP		131	131

Najvýznamnejšou položkou pohľadávok je daň za jadrové zariadenia, ktorá sa vyrubuje za rok 2013 až v nasledujúcom rozpočtovom roku.

3. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti, ovplyvňujúce účtovnú závierku.

4. Predpoklady o budúcom vývoji účtovnej jednotky

Zámery rozvoja obce Veľčice a potrieb jej obyvateľov sú vyjadrené vo viacročnom rozpočte obce, ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce.

Viacročný rozpočet sa zostavuje na tri roky, pričom príjmy a výdavky rozpočtov na druhý a tretí rok nie sú záväzné. Obec sleduje v priebehu roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva v ňom zmeny, najmä zvýšenie vlastných príjmov a výdavkov s cieľom zabezpečiť vyváženosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Vnútorne členenie rozpočtu	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Bežné príjmy	287 122	287 421	287 391
Bežné výdavky	287 122	263 421	263 421
Kapitálové príjmy			
Kapitálové výdavky			
Finančné operácie - príjmy	23 261		
Finančné operácie - výdavky	23 261	24 000	24 000

Tabuľka obsahuje údaje o schválenom rozpočte na rok 2014 a o výhlade na roky 2015 – 2016.

Podnikateľská činnosť:

Obec Veľčice v roku 2010 otvorila živnosť na prevádzkovanie verejných kanalizácií pre kategóriu K-I. Vznik živnostenského oprávnenia 15.10.2010. Hlavným zdrojom príjmov živnosti je poplatok od občanov za kanalizáciu. Táto činnosť vykazovala stratu, preto obec v roku 2013 zrušila podnikateľskú činnosť

Prehľad výnosov a nákladov z podnikateľskej činnosti v eurách:

Výnosy	4 229
Náklady	8 821
Výsledok hospodárenia – strana	- 4 592

Podrobné údaje o rozpočtovom hospodárení sú spracované do záverečného účtu obce, ktorý obsahuje:

- Údaje o plnení rozpočtu obce za rok 2013
- Bilancia aktív a pasív
- Hospodárenie obce za rok 2013 - údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- Návrh na finančné usporiadanie obce za rok 2013
- Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov obce
- Prehľad o stave a vývoji dlhu obce
- Pravidlá používania návratných zdrojov financovania
- Finančné usporiadanie hospodárenia obce
- Hodnotenie plnenia programov obce

Vypracovala: Mária Kovačičová

Veľčice, dňa 9. júna 2014